

Sisäministeriölle

Lausuntopyyntö 18.02.2022

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta, ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Yleisesti

SAMOK pitää esitystä ja sen tavoitteita kannatettavina ja hyvinä. Ulkomaalaislakiin ehdotettujen muutosten myötä pitkäaikainen viisumi voitaisiin myöntää opiskelijoille, tutkijoille ja heidän perheenjäsenilleen. SAMOK on aiemmin lausunut kansainvälisten opiskelijoiden mukaan ottamisesta pitkäaikaisen viisumin piiriin, joten olemme yleisesti tyytyväisiä ehdotuksen lopputulokseen. Pitkäaikainen viisumi mahdollistaa Suomeen tulemisen välittömästi oleskeluluvan myöntämisen jälkeen, sen sijaan että henkilö odottaisi oleskelulupakortin toimitusta ulkomailla.

Nykyisellään kansainvälisten opiskelijoiden oleskelulupaprosessit voivat venyä jopa niin pitkiksi, että opintojen aloitus viivästyy. Lisäksi korkeakoulut ovat joutuneet palauttamaan lukuvuosimaksuja tilanteissa, joissa opiskelija ei yksinkertaisesti pääse Suomeen aloittamaan opintojaan. Tilanne on kestävämpi kuin opiskelijan kuin korkeakoulujen kannalta. Pitkä oleskelulupaprosessi voi saada kansainvälisen osaajan myös lopulta hakeutumaan toiseen maahan ja korkeakouluun. On Suomelle suunnaton etu, jos maahan tahtoo muuttaa korkeakoulutettu henkilö, ja silloin myös näiden osaajien houkutteluun tulee panostaa. Näin ollen näemme esityksen lisätä kansainväliset opiskelijat, tutkijat ja heidän perheenjäsenensä pitkäaikaisen viisumin piiriin erittäin tärkeänä.

Huomioita

Esityksessä todetaan, että hakijan oleskelulupaprosessi voi nopeutua vain sillä edellytyksellä, että pitkäaikaista viisumia haetaan samanaikaisesti oleskeluluvan hakemisen kanssa sähköisessä asiointipalvelussa. Vain näin hakemuksia voidaan käsitellä samanaikaisesti. SAMOK korostaa, että tästä on tärkeää viestiä ja ohjeistaa

hakijaa selkeästi. Lisäksi on varmistettava että edustuston tai ulkoisen palveluntarjoajan käyntiaikoja henkilöllisyyden tarkistamiseksi ja biometristen tunnisteiden ottamiseksi oleskelulupaa varten on tarjolla hyvin nopealla aikataululla, jotta käytännön haasteet eivät vesitä lupauksia nopeasta oleskelulupaprosessista.

Tahdomme myös ilmaista huolestamme siitä, ettei käsittelymaksun tulisi määräytyä opiskelijan kannalta liian suureksi summaksi. Opiskelijan taloudellinen tilanne on usein merkittävästi tiukempi kuin työelämässä olevan yksilön, joten maahantulon nopeuttamisen ei tulisi suuresti lisätä yksilön maahantulon kustannuksia. Erityisen huolissamme olemme kustannusten nousun vaikutuksesta kehittyvistä valtioista tulevien opiskelijoiden osalta.

Hallituksen puoliväliriihessä keväällä 2021 asetettiin tavoitteeksi uusien ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän kolminkertaistaminen vuoteen 2030 mennessä. Lopuksi SAMOK haluaakin vielä huomauttaa, että osajien maahanmuuton vauhdittamiseksi tarvitaan laajasti erilaisia toimia, joista ulkomaalaislain muuttaminen on vain yksi.

Helsingissä 18.3.2022

Emmi Lainpelto
Puheenjohtaja

Vellu Taskila
Toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Roosa Veijola
Eurooppapolitiikan asiantuntija
roosa.veijola@samok.fi
050 389 1012